

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2007 m. kovo 29 d.*

Byloje C-347/04

dėl *Finanzgericht Köln* (Vokietija) 2004 m. liepos 15 d. Sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2004 m. rugpjūčio 13 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Rewe Zentralfinanz eG, veikianti kaip visų *ITS Reisen GmbH* teisių perėmėja,

prieš

Finanzamt Köln-Mitte,

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. W. A. Timmermans, teisėjai J. Klučka, R. Silva de Lapuerta, J. Makarczyk ir L. Bay Larsen (pranešėjas),

* Proceso kalba: vokiečių.

generalinis advokatas M. Poiares Maduro,
posėdžio sekretorius B. Fülöp, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2006 m. kovo 16 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Rewe Zentralfinanz eG*, atstovaujamos *Rechtsanwalt* M. Lausterer,
- *Finanzamt Köln-Mitte*, atstovaujamos B. Redmann,
- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos M. Lumma ir U. Forsthoff,
- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos R. Lyal ir D. Triantafyllou,

susipažinęs su 2006 m. gegužės 31 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- ¹ Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su EB sutarties 52 straipsnio (po pakeitimo – EB 43 straipsnis), EB sutarties 58 straipsnio (dabar – EB 48 straipsnis), EB sutarties 67–73 straipsnių (panaikintų Amsterdamo sutartimi), EB sutarties 73b–73d straipsnių (dabar – EB 56–58 straipsniai), EB sutarties 73e straipsnio (panaikinto Amsterdamo sutartimi) bei EB sutarties 73f ir 73g (dabar – EB 59 ir EB 60 straipsniai) išaiškinimu.
- ² Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp bendrovės *Rewe Zentralfinanz eG* (toliau – *Rewe*), įsteigtos Vokietijoje ir veikiančios kaip visų bendrovės *ITS Reisen GmbH* (toliau – *ITS*) teisių perėmėja, ir *Finanzamt Köln-Mitte* dėl neatsižvelgimo į nuostolius, susijusius su kitose valstybėse narėse įsteigtose dukterinėse bendrovėse

turimų kapitalo dalių daliniu nuvertėjimu, kaip į atskaitytinas veiklos išlaidas, nustatant apmokestinamąjį pelną 1993 ir 1994 mokesčiais metais.

Nacionalinės teisės aktai

- 3 Pagal pagrindinėje byloje taikomo 1991 m. Pelno mokesčio įstatymo (*Körperschaftsteuergesetz 1991*, toliau – *KStG 1991*) 1 straipsnį bendrovių rezidenčių pasaulinis pelnas Vokietijoje yra apmokestinamas pelno mokesčiu. Pasaulinis pelnas apima atstovybių ar padalinių, per kuriuos šios bendrovės vykdo savo veiklą už tos valstybės ribų, pelną. Tačiau bendrovė rezidentė nėra apmokestinama jos dukterinių bendrovių pelno mokesčiu jo gavimo momentu.
- 4 Pagal *KStG 1991* 8 straipsnio 1 dalį 1990 m. Įstatymo dėl pajamų mokesčio (*Einkommensteuergesetz 1990*, toliau – *EStG 1990*) nuostatos bei *KStG 1991* nustato, kas laikytina pajamomis ir kaip jos turi būti apskaičiuojamos.
- 5 Pagal *EStG 1990* 6 straipsnio 1 dalies 2 punkto antrą sakinį dalinis kapitalo dalių nuvertėjimas laikomas nustatant pelną atskaitytinomis veiklos išlaidomis. Pagal tą patį 6 straipsnį daline verte laikoma suma, kurią bendroje pirkimo kainoje visos įmonės įgijėjas sumokėtų už nagrinėjamą turtą. Jei turtas, galintis nuvertėti, yra ilgalaikis turtas ir nustatant pelną iš principo įtraukiamas į bendrą balansą, nurodant

jo įgijimo ar pagaminimo kainą bei atskaičius naudojimo nuostolius, apmokestinamasis asmuo taip pat turi galimybę nurodyti mažesnę dalinę turto vertę (dalinis nuvertėjimas) kai, pavyzdžiui, faktinė turto vertė pasidarė mažesnė nei įgijimo ar pagaminimo kaina, sumažinta dėl naudojimo nuostolių.

- 6 Pagal *EStG 1990* 2 straipsnio 3 dalį metines mokesčių mokėtojo pajamas sudaro teigiamų ir neigiamų pajamų balansas. Jeigu atlikus šį skaičiavimą nuostoliai nepadengiami, pagal *EStG 1990* 10 straipsnį jie gali būti atskaitomi kitais metais, nustatant apmokestinamas pajamas, kai prognozuojami ar perkeliama nuostoliai.
- 7 Pagal *EStG 1990*, iš dalies pakeisto 1992 m. vasario 25 d. Įstatymu dėl mokesčių reformos (*Steueränderungsgesetz 1992*, BGBl. 1992 I, p. 297), nuostolių kompensavimas dėl kapitalo bendrovės kapitalo dalių dalinio nuvertėjimo pagrindinių bylos aplinkybių metu buvo vertinamas skirtingai, atsižvelgiant į tai, ar kapitalo bendrovė įsteigta Vokietijoje, ar kitoje valstybėje.
- 8 Pagal *EStG 1990* 2 straipsnio 3 dalį, jeigu dalyvaujama Vokietijoje įsteigtoje kapitalo bendrovėje, neigiamos pajamos – įskaitant nuostolius dėl dalinio nuvertėjimo – apmokestinimo laikotarpiu gali būti kompensuojamos visomis mokesčių mokėtojo teigiamomis pajamomis.

- 9 Pagal *EStG 1990* 2 straipsnio 1 ir 2 dalis, pavadintas „Neigiamos iš užsienio gautos pajamos“, į tam tikras iš užsienio gautas neigiamas pajamas mokestiniais tikslais galima atsižvelgti tik ribotai:

„1) Neigiamos pajamos

<...>

2. Gautos iš užsienio valstybėje esančios pramonės ar prekybos įmonės.

3. a) Gautos, atsižvelgiant į mažesnę juridinio asmens, valstybėje neturinčio nei valdymo organo, nei buveinės (užsienio juridinis asmuo), kapitalo dalių, sudarančių dalį gamybos priemonių, dalinę vertę <...>

<...>

gali būti kompensuojamos tik kartu su to paties pobūdžio teigiamomis pajamomis iš tos pačios valstybės <...>; taip pat jos negali būti atskaitomos pagal 10d straipsnį. Pelno sumažėjimas turi būti vertinamas kaip ir negatyvios pajamos. Jeigu neigiamos pajamos negali būti kompensuojamos pagal pirmą sakinį, jos atskaitomos iš to paties

pobūdžio teigiamų pajamų, kurias apmokestinamasis asmuo gauna vėlesniais mokestiniais metais toje pačioje valstybėje <...>

- 2) 1 dalies pirmo sakinio 2 punktas netaikomas, jei apmokestinamasis asmuo įrodo, kad neigiamos pajamos gautos iš užsienio pramonės ar prekybos įmonės, kurios išimtinis arba beveik išimtinis tikslas <...> teikti komercines paslaugas tiek, kiek jos nesusijusios su turizmui ar nuomai skirtų įrenginių statyba ar eksploatacija <...>; tiesioginis bent ketvirtadalio kapitalo bendrovės, kurios išimtinis ar beveik išimtinis tikslas yra minėtos veiklos vykdymas, nominalaus kapitalo dalių valdymas bei su tokiu kapitalo dalių valdymu susijęs finansavimas laikomas komercinių paslaugų teikimu, kai kapitalo bendrovė valstybėje neturi nei savo valdymo organo, nei savo buveinės. 1 dalies pirmo sakinio 3 ir 4 punktai netaikomi, jei apmokestinamasis asmuo įrodo, kad juridinis asmuo tenkina pirmame sakinyje numatytas sąlygas nuo jo įsteigimo momento arba per pastaruosius penkerius metus iki apmokestinimo laikotarpio, per kuriuos buvo gauta neigiamų pajamų, ir per apmokestinimo laikotarpį.

<...>“

¹⁰ Pagal *EStG 1990* 2 straipsnį kompensuoti neigiamas pajamas dėl dalinio nuvertėjimo galima, tik jei bendrovė užsienyje gauna pajamas šio 2a straipsnio 2 dalies prasme

(aktyvios pajamos) arba jeigu pati valdo ne mažiau nei 25 % kapitalo kitoje užsienio kapitalo bendrovėje, kuri pati gauna aktyvių pajamų šio 2a straipsnio 2 dalies prasme. Su turizmu užsienyje susijusios veiklos vykdymas savaime atmeta galimybę kompensuoti nuostolius.

- 11 Pagal *KStG 1991*, iš dalies pakeisto 1993 m. rugsėjo 13 d. Įstatymu dėl įsisteigimo vietos užtikrinimo (*Standortsicherungsgesetz*, BGBl. 1993 I, p. 1569, toliau – *StandOG*), 8b straipsnio 2 dalį perleidus kapitalą gautas kapitalo prieaugis pirmą kartą buvo atleistas nuo mokesčio 1994 mokestiniais metais.
- 12 Galiausiai 2000 m. spalio 23 d. Įstatymas dėl mokesčių sumažinimo (*Steuersenkungsgesetz*, BGBl. 2000 I, p. 1433) iš dalies pakeitė *KStG 1991* 8b straipsnio 3 dalį. Ši pakeista nuostata nurodo, kad neatsižvelgiama į pajamų sumažėjimą dėl mažesnės dalinės kapitalo dalių vertės, nepaisant to, ar šį kapitalą valdo Vokietijoje, ar ne šioje valstybėje įsteigta kapitalo bendrovė.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 13 1995 m. kovo 6 d. sudaryta sutartimi bendrovė ITS, priklausanti grupei *Kaufhof Holding AG*, užsiimančiai su turizmu susijusia veikla, buvo perleista grupei *Rewe*. 1995 m. lapkričio 3 d. susijungimo sutartimi *Rewe* tapo visų ITS teisių perėmėja.

- 14 1989 m. ITS Nyderlanduose įsteigė dukterinę bendrovę *Kaufhof-Tourism Holdings BV* (toliau – KTH), kurios visos akcijos priklausė jai. Toje pačioje valstybėje narėje KTH įsteigė kapitalo bendrovę *International Tourism Investment Holdings BV* (toliau – ITIH), kurios 100 % akcijų priklausė jai. Be to, pastaroji bendrovė įsigijo 100 % *German Tourist Facilities Ltd*, įsteigtos Jungtinėje Karalystėje, akcijų bei 36 % bendrovės *Travelplan SA*, įsteigtos Ispanijoje, akcijų.
- 15 1993 ir 1994 m. metinėse ataskaitose ITS iš dalies nurašė Nyderlandų dukterinėje bendrovėje KTH savo turimas kapitalo dalis ir patikslino reikalavimų dviem savo subdukterinės bendrovės dukterinėms bendrovėms, įsteigtoms Jungtinėje Karalystėje ir Ispanijoje, vertę. Bendrai šios išimtinės išlaidos 1993 ir 1994 mokesčiais metais siekė daugiau nei 46 milijonus DEM.
- 16 Vis dėlto *Finanzamt Köln-Mitte* nusprendus, kad *EStG 1990* 2 straipsnis draudžia atsižvelgti į šias su KTH kapitalo dalimis susijusias išlaidas, buvo nesutikta mokesčiais tikslais šias išlaidas laikyti veiklos išlaidomis ir jas vertinti kaip neigiamas pajamas nustatant apmokestinamą *Rewe* pelną 1993 ir 1994 mokesčiais metais. Todėl ji padarė pranešimų pakeitimus, būtent atsižvelgdama į pelno mokestį, kurį *Rewe* turėjo mokėti šiais mokesčiais metais.

17 Manydama, kad mokestiniais tikslais ji galėjo atsižvelgti į visus mokesčius susijusius su Nyderlanduose, Jungtinėje Karalystėje ir Ispanijoje įsteigtomis kapitalo bendrovėmis, *Rewe* pareiškė ieškinį *Finanzgericht Köln*, nurodydama, jog *EStG 1990* 2a straipsnio taikymas yra Bendrijos teisei prieštaraujanti diskriminacija.

18 Šio teismo manymu, iš bylos aplinkybių metu taikytinos teisės matyti, kad nors į Vokietijoje įsteigtoje dukterinėje bendrovėje turimų kapitalo dalių nuvertėjimą iš principo mokestiniais tikslais galima atsižvelgti be apribojimų kaip į patronuojančios bendrovės veiklos išlaidas nustatant jos apmokestinamą pelną, į kitoje valstybėje narėje įsteigtoje dukterinėje bendrovėje turimų kapitalo dalių nuvertėjimą mokestiniais tikslais galima atsižvelgti tik ribotais atvejais, tai yra, kai neigiamos dėl šių nuvertėjimų gautos pajamos yra kompensuojamos iš šios kitos valstybės narės gautomis teigiamomis pajamomis arba kai įvykdytos *EStG 1990* 2 straipsnio 2 dalyje numatyto nukrypstančio režimo sąlygos. Jis mano, kad toks skirtingas vertinimas, kylantis iš *EStG 1990* 2a straipsnio 1 dalies 3 punkto a įtraukos ir 2 dalies prieštarauja Bendrijos teisei ir priduria, kad negali konstatuoti šį skirtumą pateisinančių pagrindų egzistavimo.

19 Šiomis aplinkybėmis *Finanzgericht Köln* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokį prejudicinį klausimą:

„Ar kartu taikomos (Sutarties) 52 <...> ir 58 <...>, 67–73 bei 73b ir kitų straipsnių nuostatos turi būti aiškinamos taip kad jos draudžia tokius teisės aktus, kokie yra pagrindinėje byloje nagrinėjami *EStG* 2a straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunktis ir

2 dalis <...>, kurie apriboja nuostolių, patirtų dėl kitose Bendrijos valstybėse esančiose dukterinėse bendrovėse turimų kapitalo dalių, kai šios dukterinės bendrovės vykdo pasyvią veiklą nacionalinės nuostatos prasme ir (arba) kai jos vykdo aktyvią veiklą nacionalinės nuostatos prasme tik per savo pačių subdukterines bendroves, nuvertėjimo atskaitymą iš karto, nors valstybėje esančiose dukterinėse bendrovėse turimų kapitalo dalių nuvertėjimui jokie apribojimai netaikomi?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 20 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar pagrindinės bylos aplinkybėmis EB sutarties nuostatos, susijusios su įsisteigimo laisve ir laisvu kapitalo judėjimu, draudžia valstybės narės teisės aktus, kurie apriboja šioje šalyje reziduojančios patronuojančios bendrovės galimybę atskaityti šios bendrovės nuostolius, patirtus dėl kitose valstybėse narėse įsteigtose dukterinėse bendrovėse turimų kapitalo dalių nuvertėjimo.

Dėl Sutarties nuostatų, susijusių su įsisteigimo laisve

- 21 Visų pirma reikėtų priminti, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką, nors tiesioginiai mokesčiai priklauso valstybių narių kompetencijai, pastarosios turi ją įgyvendinti laikydamosi Bendrijos teisės (būtent žr. 2001 m. kovo 8 d. Sprendimo *Metallgesellschaft ir kt.*, C-397/98 ir C-410/98, Rink. p. I-1727, 37 punktą;

2005 m. gruodžio 13 d. Sprendimo *Marks & Spencer*, C-446/03, Rink. p. I-10837, 29 punktą; 2006 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Cadbury Schweppes ir Cadbury Schweppes Overseas*, C-196/04, Rink. p. I-7995, 40 punktą ir 2007 m. kovo 13 d. Sprendimo *Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation*, C-524/04, Rink. p. I-2107, 25 punktą).

- 22 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką į Sutarties nuostatų, susijusių su įsisteigimo laisve, materialinio taikymo sritį patenka nacionalinės nuostatos, kurios turi būti taikomos tuomet, kai atitinkamos valstybės narės pilietis dalyvauja kitoje valstybėje narėje įsteigtos bendrovės kapitale ir toks dalyvavimas jam leidžia daryti aiškią įtaką šios bendrovės sprendimams bei nulemti jos veiklą (šiuo klausimu žr. 2000 m. balandžio 13 d. Sprendimo *Baars*, C-251/98, Rink. p. I-2787, 22 punktą ir 2002 m. lapkričio 21 d. Sprendimo *X ir Y*, C-436/00, Rink. p. I-10829, 37 punktą; minėtų sprendimų *Cadbury Schweppes ir Cadbury Schweppes Overseas* 31 punktą ir *Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation* 27 punktą).
- 23 Taip yra tuo atveju, kai tokia bendrovė rezidentė, šiuo atveju ITS, valdo 100 % kapitalo bendrovės, įsisteigusios kitoje valstybėje narėje. Iš tiesų tai, kad mokesčių mokėtojas valdo 100 % kitoje valstybėje narėje įsteigtos bendrovės kapitalo, neabejotinai lemia, jog šiam mokesčių mokėtojui taikomos Sutarties nuostatos dėl įsisteigimo laisvės (minėto sprendimo *Baars* 21 punktas).
- 24 Taigi reikia išnagrinėti, ar Sutarties 52 ir 58 straipsniai draudžia taikyti pagrindinėje byloje nagrinėjamus teisės aktus.

- 25 Įsisteigimo laisvė, kurią Sutarties 52 straipsnis pripažįsta Bendrijos piliečiams ir kuri apima jų teisę imtis savarankiškai dirbančių asmenų veiklos bei ja verstis, taip pat steigti ir valdyti įmones tomis pačiomis sąlygomis, kurios įsisteigimo šalies teisės aktuose yra nustatytos jos pačios piliečiams, pagal Sutarties 58 straipsnį apima pagal valstybės narės teisę įkurtų ir Bendrijoje turinčių savo registruotas būstines, centrinę administraciją ar pagrindinę verslo vietą bendrovių teisę vykdyti veiklą atitinkamoje valstybėje narėje per dukterines bendroves, filialus ir atstovybes (būtent žr. 1999 m. rugsėjo 21 d. Sprendimo *Saint-Gobain ZN*, C-307/97, Rink. p. I-6161, 35 punktą; minėto sprendimo *Marks & Spencer* 30 punktą ir 2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Keller Holding*, C-471/04, Rink. p. I-2107, 29 punktą).
- 26 Nors Sutarties nuostatos dėl įsisteigimo laisvės yra skirtos užtikrinti naudojimąsi priimančiojoje valstybėje narėje tomis pačiomis teisėmis kaip ir nacionalinių subjektų, jos taip pat draudžia, kad kilmės valstybė savo piliečiams ar pagal jos teisės aktus įsteigtoms bendrovėms ribotų įsisteigimo laisvę kitoje valstybėje narėje (1998 m. liepos 16 d. Sprendimo *ICI*, C-264/96, Rink. p. I-4695, 21 punktas ir minėto sprendimo *Marks & Spencer* 31 punktas).
- 27 Pagal pagrindinėje byloje nagrinėjamus teisės aktus nuostoliai dėl Vokietijoje esančių dukterinių bendrovių kapitalo dalių nuvertėjimo iš karto ir be jokių apribojimų įskaičiuojami nustatant neribotai Vokietijoje apmokestinamų patronuojančių bendrovių pelną.

- 28 Tačiau, kaip matyti iš *EStG 1990* 2a straipsnio 1 ir 2 dalių, tokie patys nuostoliai, atsirandantys dėl kitoje valstybėje narėje įsteigtos dukterinės bendrovės kapitalo dalių nuvertėjimo, yra atskaitomi neribotai Vokietijoje apmokestinamos bendrovės atžvilgiu tik taikant tam tikras su šios bendrovės pajamomis ar jos dukterinės bendrovės „aktyvios“ veiklos vykdymu susijusias sąlygas.
- 29 Iš tiesų į Vokietijoje esančios patronuojančios bendrovės nuostolius dėl kitose valstybėse narėse įsteigtų dukterinių bendrovių akcijų gali būti atsižvelgiama Vokietijoje tuo atveju, kai šios dukterinės bendrovės vėliau gauna teigiamų pajamų. Vis dėlto, netgi tuo atveju, kai gaunama pakankamai teigiamų pajamų, tokia patronuojanti bendrovė, priešingai nei patronuojanti bendrovė, turinti Vokietijoje įsteigtų dukterinių bendrovių, negali iš karto atsižvelgti į savo nuostolius ir pasinaudoti pinigų šlaisiais (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Marks & Spencer* 32 punktą).
- 30 Darytina išvada, kad Vokietijoje esančios patronuojančios bendrovės, turinčios, kaip ir *Rewe*, dukterinę ir subdukterinę bendroves kitoje valstybėje narėje, mokestinė situacija yra mažiau palanki nei ji būtų, jeigu ši dukterinė ir subdukterinė bendrovės būtų įsteigtos Vokietijoje.
- 31 Atsižvelgiant į šį nevienodą vertinimą, galėtų būti daroma įtaka patronuojančios bendrovės sprendimui vykdyti savo veiklą per savo dukterines bendroves arba netiesiogines dukterines bendroves kitose valstybėse narėse (šiuo klausimu žr. 2003 m. rugsėjo 18 d. Sprendimo *Bosal*, C-168/01, Rink. p. I-9409, 27 punktą).

32 Vis dėlto Vokietijos vyriausybė tvirtina, kad nevienodas požiūris nėra įsisteigimo laisvės ribojimas tiek, kiek Vokietijoje įsteigtos dukterinės bendrovės situacijos negalima palyginti su kitoje valstybėje narėje įsteigtos dukterinės bendrovės situacija. Ši vyriausybė mano, kad dukterinės bendrovės yra savarankiški juridiniai asmenys jų patronuojančios bendrovės atžvilgiu, kurios apmokestinamos jų įsteigimo valstybėje. Todėl tikėtina, kad dukterinė bendrovė KTH, pateikdama savo apmokestinamo pelno Nyderlanduose deklaraciją, nurodo nuostolius. Ši vyriausybė mano, kad Vokietijos Federacinė Respublika, kaip patronuojančios bendrovės įsteigimo valstybė, savarankiškoms užsienio dukterinėms bendrovėms neturėtų suteikti teisinio statuso, kurį būtų galima palyginti su patronuojančios bendrovės rezidentės statusu.

33 Šiuo klausimu, kaip generalinis advokatas nurodo savo išvados 21 punkte, reikia pastebėti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamas nevienodas mokestinis vertinimas yra susijęs ne su dukterinių bendrovių situacija (atsižvelgiant į tai, ar jos yra įsteigtos Vokietijoje), o su Vokietijoje reziduojančių patronuojančių bendrovių situacija, atsižvelgiant į tai, ar jos turi kitose valstybėse narėse įsteigtų dukterinių bendrovių.

34 Dėl tokių patronuojančių bendrovių rezidenčių nuostolių, patirtų dėl dukterinėse bendrovėse jų turimų kapitalo dalių nuvertėjimo, šios bendrovės yra panašioje situacijoje, nesvarbu, ar kalbama apie dalyvavimą Vokietijoje, ar kitose valstybėse narėse įsteigtų dukterinių bendrovių kapitale. Iš tiesų abiem atvejais, pirma, nuostolius, kuriuos prašoma atskaityti, patiria patronuojančios bendrovės ir, antra, šių dukterinių bendrovių pelnas, nesvarbu, ar jis gaunamas iš Vokietijoje apmokestinamų dukterinių bendrovių, ar iš apmokestinamų kitose valstybėse narėse, nėra apmokestinamas kaip patronuojančių bendrovių pelnas.

35 Todėl tokių patronuojančios bendrovės rezidentės nuostolių atskaitomumo ribojimas, kuris susijęs tik su nuostoliais, patirtais dėl užsienyje turimo kapitalo

dalių nuvertėjimo, neatspindi objektyvios skirtingos patronuojančių bendrovių situacijos, atsižvelgiant į tai, ar jų dukterinių bendrovių buveinė yra Vokietijoje, ar kitose valstybėse narėse.

³⁶ Iš to, kas pasakyta, matyti, kad skirtingas mokestinis vertinimas pagal pagrindinėje byloje nagrinėjamus teisės aktus ir dėl to susidariusi Vokietijoje reziduojančių patronuojančių bendrovių, turinčių dukterinę bendrovę, įsteigtą kitoje valstybėje narėje, nepalanki situacija mokesčių atžvilgiu gali sudaryti kliūtis tokių bendrovių įsisteigimo laisvei, jas atgrasant steigti, įsigyti ar turėti dukterinę bendrovę kitoje valstybėje narėje. Tai taip pat yra įsisteigimo laivės ribojimas Sutarties 52 ir 58 straipsnių prasme.

³⁷ Toks įsisteigimo laivės ribojimas neleistinas, išskyrus, jeigu juo siekiama Sutartį atitinkančio teisėto tikslo ir jis grindžiamas viršesniu bendruoju interesu. Tačiau net ir tokiu atveju reikia, kad ši priemonė būtų tinkama nagrinėjamam tikslui įgyvendinti ir neviršytų to, kas yra būtina jį pasiekti (būtent žr. minėto sprendimo *Marks & Spencer* 35 punktą ir nurodytą teismų praktiką bei minėto sprendimo *Cadbury Schweppes ir Cadbury Schweppes Overseas* 47 punktą).

³⁸ Vokietijos vyriausybė mano, kad bet kuriuo atveju Vokietijoje reziduojančios patronuojančios bendrovės galimybės atskaityti šios bendrovės nuostolius, patirtus dėl kitose valstybėse narėse įsteigtose dukterinėse bendrovėse jos turimo kapitalo dalių nuvertėjimo, kai atsižvelgimas mokestiniais tikslais į užsienyje gautus

nuostolius siejamas tik su iš tos pačios valstybės gautomis tokiais pačiomis teigiamomis pajamomis, ribojimas yra pateisinamas. Šiuo klausimu Vokietijos vyriausybė pateikia argumentus, kurie, kaip nurodyta generalinio advokato išvados 24 punkte, iš esmės apibendrina šiuos pateisinimus.

39 Pirma, nurodydama minėtą sprendimą *Marks & Spencer*, kuriame Teisingumo Teismas atsižvelgė į apmokestinimo galios pusiausvyros tarp valstybių narių principą, Vokietijos vyriausybė nurodo pirmą pateisinimo pagrindą, grindžiamą simetrijos tarp teisės apmokestinti bendrovės pelną ir pareigos atsižvelgti į šios bendrovės patirtus nuostolius taisykle. Ji tvirtina, kad Vokietijos mokesčių institucijos, atlikdamos Vokietijoje reziduojančios patronuojančios bendrovės mokestinį vertinimą, neturėjo atsižvelgti į nuostolius, susijusius su kitoje valstybėje narėje įsteigtos dukterinės bendrovės veikla, nes jos neturi teisės apmokestinti šios dukterinės bendrovės pelno.

40 Į šiuos argumentus neturėtų būti atsižvelgiama.

41 Be to, kaip generalinis advokatas nurodė savo išvados 32 punkte, reikia apibrėžti teisėto reikalavimo dėl apmokestinimo galios pusiausvyros tarp valstybių narių taikymo sritį. Ypač reikia pabrėžti, kad Teisingumo Teismas tokiam pateisinimui minėtame sprendime *Marks & Spencer* pritarė tik kartu taikant kitus du pateisinimus, pagrįstus nuostolių dvigubo panaudojimo rizika ir mokesčių vengimu (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Marks & Spencer* 43 ir 51 punktus).

42 Šiuo atžvilgiu reikia pripažinti, kad iš tikrųjų yra tam tikrų veiksmų, kurie gali pažeisti valstybių narių teisę pasinaudoti savo kompetencija mokesčių srityje jų teritorijoje vykdomos veiklos atžvilgiu ir apmokestinimo galios pusiausvyrą tarp valstybių narių (žr. minėto sprendimo *Marks & Spencer* 46 punktą), galinčių pateisinti įsisteigimo laisvės ribojimą (žr. minėto sprendimo *Cadbury Schweppes ir Cadbury Schweppes Overseas* 55 ir 56 punktus). Teisingumo Teismas taip pat nusprendė, kad bendrovėms suteikta galimybė pasirinkti, kur turėtų būti atsižvelgta į jų nuostolius – ar valstybėje narėje, kurioje jos yra įsteigtos, ar kitoje valstybėje narėje, – sukeltų didelį pavojų apmokestinimo galios pusiausvyrai tarp valstybių narių, nes apmokestinimo bazė perkeltų nuostolių dydžiu padidėtų pirmoje valstybėje ir sumažėtų antroje.

43 Vis dėlto skirtingas patronuojančių bendrovių rezidenčių vertinimas, atsižvelgiant į tai, ar jos turi užsienyje dukterinių bendrovių, neturi būti pateisinamas paprasčiausiu faktu, kad jos nusprendė vykdyti ekonominę veiklą kitoje valstybėje narėje, kurioje atitinkama valstybė negali naudotis savo kompetencija mokesčių srityje. Pats argumentas, pagrįstas apmokestinimo galios pusiausvyra tarp valstybių narių, negali pateisinti valstybės narės nuolat nesuteikiamos mokesstinės lengvatos patronuojančiai bendrovei rezidentei, remiantis tuo, kad pastaroji vykdo tarptautinę ekonominę veiklą, iš kurios ši valstybė iš karto pajamų negauna.

44 Taip pat reikia nurodyti, kad patronuojančios bendrovės patirti nuostoliai dėl Vokietijoje įsteigtose dukterinėse bendrovėse jos turimo kapitalo dalių nuvertėjimo gali būti kompensuojami teigiamomis pajamomis, nors jos dukterinės bendrovės per atitinkamus mokesčius metus negavo apmokestinamo pelno.

45 Antra, Vokietijos vyriausybė tvirtina, kad pagrindinėje byloje nagrinėjami teisės aktai yra būtini siekiant išvengti, kad bendrovės nepasinaudotų skirtingais mokesčiais du kartus, atsižvelgiant į užsienyje patirtus nuostolius.

46 Šis argumentas neturi reikšmės pagrindinėje byloje.

47 Iš tiesų, nors reikia pripažinti, jog valstybės narės turi galėti užkirsti kelią nuostolių dvigubo panaudojimo rizikai (žr. minėto sprendimo *Marks & Spencer* 47 punktą), reikia pabrėžti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjami nuostoliai, kaip nurodė generalinis advokatas savo išvados 37 ir 38 punktuose, negali būti palyginti su dukterinės bendrovės užsienyje patirtais nuostoliais, kuriuos toji bendrovė rezidentė prašė perleisti, siekdama sumažinti savo apmokestinamą pelną, kaip yra byloje, kurioje priimtas minėtas sprendimas *Marks & Spencer*, nagrinėjamu atveju.

48 Pagrindinėje byloje aptariamus nuostolius patronuojanti bendrovė patyrė dėl užsienio dukterinėse bendrovėse jos turimo kapitalo dalių nuvertėjimo. Į šiuos su kapitalo dalių daliniu nuvertėjimu susijusius nuostolius atsižvelgiama tik tiek, kiek tai susiję su patronuojančia bendrove, ir jie mokestiniais tikslais vertinami skirtingai nei pačių dukterinių bendrovių patirti nuostoliai. Toks, pirma, pačių dukterinių bendrovių patirtų nuostolių ir, antra, patronuojančios bendrovės patirtų nuostolių skirtingas vertinimas bet kuriuo atveju neturi būti laikomas tų pačių nuostolių dvigubu panaudojimu.

49 Taip pat reikia pabrėžti, kaip tai per posėdį padarė Europos Bendrijų Komisija, kad Vokietijoje įsteigta patronuojanti bendrovė, turinti toje pačioje valstybėje dukterinių

bendrovių, gali iš savo apmokestinamų pajamų atskaityti jos dukterinėse bendrovėse turimų kapitalo dalių dalinį nuvertėjimą, netrukdydama pastarosioms pasinaudoti savo pačių nuostoliais jas apmokestinant Vokietijoje.

- 50 Trečia, Vokietijos vyriausybė mano, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamais teisės aktais siekiama kovoti prieš ypatingą mokesčių vengimo formą, pasireiškiančią tuo, kad Vokietijoje reziduojančioms patronuojančios bendrovės, ypač vykdančios veiklą turizmo srityje, perkelia paprastai nuostolingą veiklą į kitas valstybes nares, jose įsteigdamos dukterines bendroves dėl vienintelio tikslo – sumažinti jų apmokestinamą pelną Vokietijoje. Per posėdį ši vyriausybė pridūrė, kad, jos manymu, reikia sušvelninti Teisingumo Teismo praktiką šioje srityje, nes reikalavimas, susijęs su specifiniu tikslu – kovoti su išimtinai dirbtiniais dariniais, yra per griežtas. Ji mano, kad svarbu leisti valstybėms narėms nustatyti pagrindines bendrąsias priemones, siekiant kovoti su mokesčių vengimu, bei priimti abstrakčius ir bendrus teisės aktus, skirtus konkreitiems atvejams.

- 51 Šiuo klausimu pakanka nurodyti, kad vien aplinkybės, jog tokia ekonomikos sektoriuje, koks yra turizmas, valstybės narės mokesčių institucijos gali nustatyti atvejus, kai šioje valstybėje narėje reziduojančių patronuojančių bendrovių užsienyje esančios dukterinės bendrovės nuolat patiria didelių nuostolių, nepakanka įrodyti išimtinai dirbtinių darinių, skirtų sukurti nuostolius dėl kitose valstybėse narėse įsteigtose dukterinėse bendrovėse turimų kapitalo dalių nuvertėjimo, egzistavimo (dėl reikalavimo, susijusio su specifiniu tikslu – kovoti su grynai dirbtiniais dariniais, žr. minėtų sprendimų *ICI* 26 punktą; *Marks & Spencer* 57 punktą bei *Cadbury Schweppes ir Cadbury Schweppes Overseas* 51 punktą).

52 Šiuo atveju tokia nuostata, kokia yra *EStG 1990* 2a straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunktis, bendrai numatanti bet kokią atsižvelgimą į mažesnę kapitalo dalių vertę, kai Vokietijoje įsteigtos patronuojančios bendrovės dukterinės bendrovės, nesvarbu, dėl kokių priežasčių, yra įsteigtos kitose valstybėse narėse, negali neviršijant to, kas būtina pasiekti jos tikslą, būti laikoma pateisinama mokesčių vengimo rizika. Iš tiesų tokia nuostata neturi specialaus tikslo išimtinai dirbtiniams dariniams, kurių tikslas yra apeiti Vokietijos mokesčių teisę, netaikyti mokesčių lengvatos, o bendrai numato bet kokią situaciją, kai nesvarbu, dėl kokių priežasčių, dukterinės bendrovės yra įsteigtos ne Vokietijoje. Be to, bendrovės įsteigimas ne šioje valstybėje narėje pats savaime nereiškia, kad vengiama mokesčių, nes nagrinėjamai bendrovei bet kuriuo atveju taikomi įsisteigimo valstybės mokesčių įstatymai.

53 Panašiai *EStG 1990* 2a straipsnio 2 dalis, atmesdama vadinamąją joje išvardytą „aktyvią“ veiklą, būtent apimančią su turizmu susijusių įrenginių statybą ir eksploataciją, viršija tai, kas būtina kovoti su siekiant sukčiavimo tikslų sukurtais dariniais. Kovos su mokesčių vengimu negali pateisinti situacijos, kai neigiamos pajamos, gaunamos iš užsienyje įsteigtų pramonės ir prekybos įmonių, siekiant teikti komercines paslaugas, paprastai gali būti be ribojimų kompensuojamos teigiamomis pajamomis, nors, kalbant apie įmones, vykdančias veiklą turizmo srityje, reikėtų pažymėti, kad kompensavimui teigiamomis pajamomis taikomos įvairios sąlygos.

54 Ketvirta, Vokietijos vyriausybė taip pat neturi pagrindo remtis būtinybe pagerinti užsienyje vykdomų operacijų mokesčių kontrolės efektyvumą, siekiant pateisinti pagrindinėje byloje nagrinėjamus nacionalinės teisės aktus.

55 Iš tiesų, nors dėl mokesčių kontrolės efektyvumo valstybės narės gali taikyti priemones, leidžiančias aiškiai ir konkrečiai patikrinti šioje valstybėje atskaitomas

išlaidas dėl užsienio dukterinėse bendrovėse turimų kapitalo dalių (šiuo klausimu žr. 1997 m. gegužės 15 d. Sprendimo *Futura Participations ir Singer*, C-250/95, Rink. p. I-2471, 31 punktą ir 1999 m. spalio 28 d. Sprendimo *Vestergaard*, C-55/98, Rink. p. I-7641, 23 punktą), ji negali pateisinti to, kad ši valstybė narė šiai atskaitai taiko skirtingas sąlygas, atsižvelgiant į tai, ar turima šioje valstybėje, ar kitose valstybėse narėse įsteigtų dukterinių bendrovių kapitalo dalių.

56 Šiuo klausimu reikia priminti, kad valstybė narė, siekdama iš kitos valstybės narės kompetentingų valdžios institucijų gauti visą informaciją, kuri leistų jai nustatyti teisingą pelno mokestį, gali remtis 1977 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva dėl valstybių narių kompetentingų institucijų tarpusavio pagalbos tiesioginio apmokesstinimo srityje (OL L 336, p. 15).

57 Be to, kalbant apie Vokietijos vyriausybės argumentą, kad vykdyti užsienio operacijų kontrolę, net bendradarbiaujant su kitos valstybės narės valdžios institucijomis, yra labai sudėtinga, pakanka pabrėžti, kad aptariamose mokesčių institucijos turi galimybę iš pačios patronuojančios bendrovės reikalauti įrodymų, kurie, jos manymu, būtini įvertinant, ar galima taikyti prašomų nuostolių, patirtų dėl kitose užsienio valstybėse įsteigtose dukterinėse bendrovėse turimų kapitalo dalių nuvertėjimo, atskaitą (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Vestergaard* 26 punktą).

58 Tokia galimybė galėtų būti ypač naudinga šioje byloje nagrinėjamoje situacijoje, kai patronuojanti bendrovė turi teisę tiesiogiai iš užsienyje esančių savo dukterinių bendrovių reikalauti visų būtinų dokumentų. Be to, tariaimi sunkumai nustatant

nuostolius dėl kitose užsienio valstybėse įsteigtose dukterinėse bendrovėse turimų kapitalo dalių nuvertėjimo bet kuriuo atveju negali pateisinti kliūtis įsisteigimo laisvei (šiuo klausimu žr. 2004 m. kovo 4 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją*, C-334/02, Rink. p. I-2229, 29 punktą ir 2004 m. rugsėjo 7 d. Sprendimo *Manninen*, C-319/02, Rink. p. I-7477, 54 punktą).

59 Penkta, siekdama pateisinti nepalankią mokestinę padėtį, kurioje atsidūrė šioje byloje Vokietijoje įsteigtos patronuojančios bendrovės, kitose valstybėse narėse įsteigtose dukterinėse bendrovėse turinčios kapitalo dalių, Vokietijos vyriausybė tvirtina, kad pagrindinėje byloje nagrinėjami teisės aktai objektyviai yra pateisinami būtinybe išlaikyti vienodą mokesčių režimą. Iš esmės du šios vyriausybės nurodyti argumentai gali būti priskirti šiam pateisinimui: vienas pagrįstas būtinybe užtikrinti Vokietijos mokesčių sistemos darnumą, kitas susijęs su teritoriškumo principu.

60 Dėl būtinybės užtikrinti šios sistemos darnumą Vokietijos vyriausybė nurodo, pirma, kad būtent pagal dvigubo apmokestinimo išvengimo susitarimą, sudarytą su Nyderlandų Karalyste, valstybe, kurioje įsteigta *Rewe* dukterinė bendrovė KTH, šioje valstybėje įsteigtų dukterinių bendrovių išmokėti dividendai yra atleidžiami nuo mokesčių Vokietijoje. Dėl šios priežasties, laikantis sistemos darnumo, Vokietijoje reziduojančioms patronuojančioms bendrovėms neturi būti suteikta lengvatų dėl nuostolių, susijusių su jų užsienyje įsteigtomis dukterinėmis bendrovėmis.

61 Todėl Vokietijos vyriausybės argumentas, pagrįstas būtinybe užtikrinti nacionalinės mokesčių sistemos darnumą, neturi būti priimtinas tiek, kiek į pagrindinėje byloje

nagrinėjamus nuostolius atsižvelgiama ir Vokietijoje, kai užsienio dukterinė bendrovė vykdo „aktyvią“ veiklą *EStG 1990* 2a straipsnio 2 dalies prasme, nors šiuo atveju šios dukterinės bendrovės mokami dividendai gali būti atleisti nuo mokesčių pagal konvencijas dėl dvigubo apmokestinimo vengimo.

- 62 Be to, dėl būtinybės užtikrinti nacionalinės mokesčių sistemos darnumą, kurį, Vokietijos vyriausybės manymu, užtikrina minėti susitarimai, reikia priminti, kad 1992 m. sausio 28 d. Sprendimų *Bachmann* (C-204/90, Rink. p. I-249) ir *Komisija prieš Belgiją* (C-300/90, Rink. p. I-305) atitinkamai 28 ir 21 punktuose Teisingumo Teismas pripažino, jog būtinybė išlaikyti mokesčių sistemos vientisumą gali pateisinti Sutartimi garantuojamų pagrindinių laisvių įgyvendinimo apribojimą. Tačiau siekiant, kad taip pateisinamas argumentas būtų priimtinas, turi būti nustatytas tiesioginis ryšys tarp atitinkamos mokesčių lengvatos ir jos kompensavimo konkrečia mokestine rinkliava (šiuo klausimu žr. minėtų sprendimų *Keller Holding* 40 punktą ir *Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation* 68 punktą).

- 63 Pagrindinėje byloje aptariamų nacionalinės teisės aktų nagrinėjimas parodo, kad neribotai Vokietijoje apmokestinamos patronuojančios bendrovės, toje pačioje valstybėje narėje įsteigtose dukterinėse bendrovėse turinčios kapitalo dalių, turi teisę tiek į iš karto taikomą nuostolių, patirtų dėl jos dukterinėse bendrovėse turimų kapitalo dalių dalinio nuvertėjimo, atskaitą, tiek į dividendų neapmokestinimą. Tačiau net jei dividendai, kuriuos neribotai Vokietijoje apmokestinama patronuojanti bendrovė gauna iš Nyderlanduose įsteigtos savo dukterinės bendrovės, taip pat yra neapmokestinami pagal dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartį, nuostolių, patirtų dėl šioje dukterinėje bendrovėje turimų kapitalo dalių dalinio nuvertėjimo, atskaitai taikomi ribojimai.

64 Vokietijos vyriausybei neįrodžius ryšio tarp patronuojančios bendrovės rezidentės atžvilgiu taikomo nuostolių dėl dalinio dukterinėse bendrovėse turimo kapitalo dalių nuvertėjimo atskaitymo iš karto ir iš šių dukterinių bendrovių gaunamų dividendų neapmokestinimo, argumentas, kad tai pateisinama būtinybe užtikrinant Vokietijos mokesčių sistemos darnumą nesuteikti Vokietijoje reziduojančioms patronuojančioms bendrovėms lengvatų dėl nuostolių, susijusių su jų užsienio dukterinėmis bendrovėmis, nes šių dukterinių bendrovių mokami dividendai neapmokestinami Vokietijoje pagal dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis, nėra priimtinas.

65 Antra, Vokietijos vyriausybė tvirtina, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamų teisės aktų darnumas mokesčių atžvilgiu buvo užtikrintas atleidus nuo mokesčio iš kapitalo dalių perleidimo gautas pajamas pagal *KStG 1991*, iš dalies pakeisto Įstatymu dėl įsisteigimo vietos užtikrinimo, 8b straipsnio 2 dalį.

66 Pirmiausia reikia nurodyti, kaip tai padarė prašymą dėl prejudicinio sprendimo priėmimo pateikęs teismas, kad šis atleidimas nuo mokesčio pirmą kartą buvo pritaikytas 1994 mokesčiais metais ir nebuvo taikomas pagrindinėje byloje nagrinėjamais pirmaisiais mokesčiais metais.

67 Antra, reikia konstatuoti, kad nustatant dukterinių bendrovių rezidenčių užsienio dukterinėse bendrovėse turinčių kapitalo dalių apmokestinamą pelną, draudimas atskaityti pagrindinėje byloje nagrinėjamus nuostolius turėjo pasekmių iš karto.

Todėl tai, kad vėliau galima iš kapitalo dalių perleidimo gautas pajamas atleisti nuo mokesčio, darant prielaidą, jog gauta pakankamai pelno, nėra mokesčių darnumu pagrįstas argumentas, kuris galėtų pateisinti atsisakymą iš karto atskaityti patronuojančių bendrovių, turinčių dukterinėse bendrovėse kapitalo dalių, patirtus nuostolius.

68 Galiausiai dėl teritoriškumo principo, kurį Teisingumo Teismas pripažino minėto sprendimo *Futura Participations ir Singer* 22 punkte, reikia nurodyti, jog šis principas taip pat negali pateisinti pagrindinėje byloje nagrinėjamų nacionalinės teisės aktų.

69 Pagal šį principą valstybė narė, kurioje įsteigta patronuojanti bendrovė, gali apmokestinti bendrovių rezidenčių pasaulinį pelną, o bendrovių ne rezidenčių – tik pelną, gautą iš veiklos jos teritorijoje (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Marks & Spencer* 39 punktą). Vis dėlto šis principas pats savaime nepateisina, jog patronuojančios bendrovės rezidavimo valstybė gali atsisakyti pastarajai taikyti lengvatą remdamasi tuo, kad ji neapmokestina jos dukterinių bendrovių ne rezidenčių pelno (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Marks & Spencer* 40 punktą). Kaip šiuo klausimu nurodė generalinis advokatas savo išvados 49 punkte, šiuo principu siekiama Bendrijos teisėje įtvirtinti būtinybę atsižvelgti į valstybių narių kompetenciją mokesčių srityje. Be to, pagrindinėje byloje *Rewe* prašomos lengvatos suteikimu nesiekama ginčyti konkuruojančios valstybės kompetencijos mokesčių srityje. Ji susijusi su Vokietijoje reziduojančiomis patronuojančiomis bendrovėmis, kurios neribotai apmokestinamos šioje valstybėje. Todėl pagrindinėje byloje nagrinėjami teisės aktai neturi būti laikomi įgyvendinančiais teritoriškumo principą.

70 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui reikia atsakyti taip, kad pagrindinės bylos aplinkybėmis, kai

patronuojanti bendrovė dalyvauja kitoje valstybėje narėje įsteigtos dukterinės bendrovės ne rezidentės kapitale ir toks dalyvavimas jai leidžia daryti aiškią įtaką šios užsienio dukterinės bendrovės sprendimams bei nulemti jos veiklą, Sutarties 52 ir 58 straipsniai draudžia valstybės narės teisės aktus, kurie riboja šioje valstybėje narėje reziduojančios patronuojančios bendrovės galimybę atskaityti šios bendrovės nuostolius, patirtus dėl kitose valstybėse narėse įsteigtose dukterinėse bendrovėse turimų kapitalo dalių nuvertėjimo.

Dėl Sutarties nuostatų, susijusių su laisvu kapitalo judėjimu, aiškinimo

- 71 Kadangi su įsisteigimo laisve susijusios Sutarties nuostatos draudžia tokį nacionalinės teisės aktą, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, nebūtina nagrinėti, ar ši teisės aktą draudžia su laisvu kapitalo judėjimu susijusios Sutarties nuostatos (tuo pačiu klausimu žr. minėto sprendimo *Keller Holding* 51 punktą).

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 72 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

Pagrindinės bylos aplinkybėmis, kai patronuojanti bendrovė dalyvauja kitoje valstybėje narėje įsteigtos dukterinės bendrovės ne rezidentės kapitale ir toks dalyvavimas jai leidžia daryti aiškią įtaką šios užsienio dukterinės bendrovės sprendimams bei nulemti jos veiklą, EB sutarties 52 straipsnis (po pakeitimo – EB 43 straipsnis) ir EB sutarties 58 straipsnis (dabar – EB 48 straipsnis) draudžia valstybės narės teisės aktus, kurie riboja šioje valstybėje narėje reziduojančios patronuojančios bendrovės galimybę atskaityti šios bendrovės nuostolius, patirtus dėl kitose valstybėse narėse įsteigtose dukterinėse bendrovėse turimų kapitalo dalių nuvertėjimo.

Parašai.

